

ПРОГРАМА
вступного іспиту з предмета
«Сучасні міжнародні відносини і зовнішня політика України»

Мета: виявити у вступників базові знання в галузі міжнародних відносин, зовнішньополітичної діяльності України в історичному розвитку, інтерес до дипломатії як професії.

Зміст: з'ясувати їхні загальні уявлення про систему міжнародних відносин, обізнаність з сучасними тенденціями і проблемами глобального розвитку в контексті основних напрямів і завдань зовнішньої політики і дипломатії суверенної України.

ВСТУП.

Зовнішня політика – одна з імперативних функцій держави. Зовнішня політика як єдність дипломатичної, воєнної, економічної та соціокультурної діяльності держави. Конституційні засади зовнішньої політики. Дипломатія – засіб реалізації зовнішньої політики через міжнародне спілкування і переговорний процес. Магістр зовнішньої політики – нова спеціальність в Україні.

Міжнародні правові акти про зовнішні зносини, дипломатію і права людини.

**РОЗДІЛ I. ФОРМУВАННЯ СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН:
ІСТОРИЧНА РЕТРОСПЕКТИВА.**

Становлення європейської системи міжнародних відносин на рубежі Середньовіччя і раннього Нового часу. Італійські війни (1494-1559рр.). Тридцятилітня війна і Вестфальський мир (1648р.). Розвиток міжнародних відносин у XVI-XVIII ст. Зовнішньополітичні цілі й геополітичні інтереси провідних держав світу.

Україна в міжнародних стосунках Речі Посполитої. Дипломатія Гетьманщини: між Варшавою, Стамбулом та Москвою.

Велика Французька революція. Унезалеження США. Наполеонівські війни і зовнішньополітичний курс Першої імперії. Віденський конгрес (1815р.) і Європейський концерт. Політика Священного союзу. Виникнення світової колоніальної системи. Зіткнення національних інтересів і міжнародний порядок наприкінці XIX – початку XX століття.

РОЗДІЛ II. УКРАЇНА В МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ XX ст.

Міжсоюзницькі відносини напередодні та під час Першої світової війни. Проблеми західноукраїнських земель. Міжнародні аспекти краху Російської імперії та громадянської війни в Росії. Брестський мир. Берестейський мир. Міжнародне визнання УНР. Зовнішньополітична орієнтація та дипломатія українських урядів після 1917р. Версальський мир і його геополітичні наслідки. Розпад Австро-Угорської монархії. Територіально-політичні зміни в Європі після Першої світової війни. Міжнародний статус Веймарської республіки. Перемога більшовиків в Україні, її зовнішньополітична діяльність до утворення СРСР. Україна та українське питання в міжнародних відносинах міжвоєнної доби. Українська еміграція та її політичні орієнтації.

Союзницькі відносини країн антигітлерівської коаліції – принципово новий тип міжнародних відносин. Тегеран, Ялта, Потсдам. Принципове значення для України відновлення права республік СРСР здійснювати міжнародні відносини. Україна – засновник і член ООН. Україна в міжнародних відносинах після Другої світової війни. Боротьба ідеологій – визначальний фактор повоєнного міжнародного життя та міжнародних відносин. Виникнення НАТО, Організації Варшавського Договору, ЄЕС. Основні міжнародні конфлікти періоду «холодної війни». Криза політики розрядки. Завершення епохи блокового протистояння та Ялтинсько-Потсдамської системи міжнародних відносин. Саморозпуск ОВД, РЕВ, розпад СРСР – фундаментальна зміна в розстановці сил на міжнародній арені.

РОЗДІЛ III. СИСТЕМА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН ХХІ СТОЛІТТЯ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ.

90-ті роки – формування нових тенденцій у розвитку глобального світу. Від балансу сили до балансу інтересів. Кардинальна зміна характеру і причин сучасних та майбутніх конфліктів. Інтеграція та регіоналізація як основні тенденції світового розвитку. Основні виклики сучасній системі міжнародних відносин: глобалізація, фінансово-економічні кризи, соціальні вибухи. Протистояння цивілізацій: концепція і реальність. Нові загрози міжнародній безпеці та внутрішній стабільності держав. Зростання ролі міжнародних урядових і неурядових організацій і транснаціональних корпорацій у структурі нового світопорядку. Плюралізм (різноманітність) цивілізацій – запорука рівноваги у світі. Глобалізація і державний суверенітет.

ЄС–НАТО: тенденції миробудівництва та інтеграції. Посилення ролі ОБСЄ. Від принципу невтручання у внутрішні справи (Гельсінкі) до принципу солідарності держав (Будапешт). Концепції «гуманітарного втручання» і демократичного миру. Війна в Перській затоці та Іраку. Югославська криза. Становлення нових демократичних держав в Європі. Етапи європейської інтеграції. Країни глобального центру та світової периферії в умовах трансформації міжнародної системи. Поява нових загроз. Міжнародний тероризм. Проблеми адаптації ООН та ОБСЄ до нових викликів і тенденцій сучасних міжнародних відносин. Становлення міжнародних відносин у контексті багатополарності. Міжнародне співтовариство у ХХІ столітті.

РОЗДІЛ IV. ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА І ДИПЛОМАТІЯ СУВЕРЕННОЇ УКРАЇНИ.

Еволюція зовнішньої політики та дипломатії України з набуттям нею державного суверенітету. Міжнародне визнання незалежної держави Україна. Геополітичне розташування України. Формування концепції зовнішньополітичної діяльності української держави. Постанова Верховної Ради України «Про основні напрями зовнішньої політики України» (1993р.). Закон України «Про засади внутрішньої та зовнішньої політики» (2010р.)

Конституція України – правова основа зовнішньополітичного курсу держави. Розвиток системи дипломатичної служби України. Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики України» (2010р.). Закон України «Про дипломатичну службу» (2001р.; у редакції від 2011р.). Закон України «Про доступ до публічної інформації» (2011р.).

Геополітичні інтереси і зовнішньополітична стратегія України. Без'ядерний статус і проблема національної безпеки України. Україна у двосторонніх відносинах: Україна–Росія, Україна–сусіди, Україна– держави СНД, Україна–США, Україна–Польща, Україна–ФРН.

Україна і ООН. Україна – непостійний член Ради Безпеки ООН. Участь України в міжнародних, субрегіональних та регіональних організаціях співробітництва і безпеки. Україна і ЮНЕСКО. Європейський вибір України. Україна і Рада Європи. Спільна стратегія Європейського Союзу щодо України. Політика сусідства і сучасний стан співробітництва Україна – ЄС. «Східне партнерство». Головування України в ОБСЄ.

Україна і Схід доби інтеграції та глобалізації. Розвиток відносин України з провідними державами Близького та Середнього Сходу, Південної і Східної Азії. Країни Африки і Латинської Америки в зовнішній політиці України.

Ініціативи України на міжнародній арені. Україна в миротворчих операціях. Хартія Україна–НАТО: оцінка відповідності її ключових положень сучасному стану відносин поглибленого та конструктивного партнерства в умовах позаблокового статусу України. Лісабонський саміт (2010р.), Чикагський саміт (2012р.) і їх рішення. Зовнішньополітичні орієнтири населення України. Зовнішня культурна політика України. Нові незалежні держави: зовнішня політика і національні устремління. Політика європейської інтеграції та євроатлантичного співробітництва в сучасних умовах.

Дипломатія сучасної України. Дипломатичні представництва України в іноземних державах. Державні органи по здійсненню зовнішньої політики. Світове українство та українська дипломатія. Україна в СОТ: період адаптації та результати. Трансатлантичний і євразійський вимір безпеки. Курс на підписання Угоди про асоціацію з ЄС. Україна ХХІ століття: зовнішньополітичні виклики, сучасні загрози, перспективи міжнародного співробітництва в контексті формування нового світового порядку.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ ЗА ПРОГРАМОЮ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

«Сучасні міжнародні відносини і зовнішня політика України»

1. Алексеев И.С. Искусство дипломатии: не победить, а убедить. – 4-е изд. – М., 2013.
2. Ачкасов В.А., Ланцов С.А. Мировая политика и международные отношения: Учебник. – М., 2011.
3. Барышников Д.Н. Конфликты и мировая политика: Учебное пособие. – М., 2008.
4. Бебик В.М., Шергін С.О., Дегтерьова Л.О. Сучасна глобалістика: провідні концепції і модерна практика. – К., 2006.
5. Бжезинский З. Выбор. Глобальное господство или глобальное лидерство. – М., 2004.
6. Богатуров А.Д., Аверков В.В. История международных отношений (1945-2008гг.): Конспект лекций. – М., 2009.
7. Бруз В.С. Роль ООН у врегулюванні міжнародних конфліктів і в боротьбі проти тероризму. – К., 2010.
8. Ваисс Морис. Международные отношения после 1945 года / Пер. с франц. – М., 2005.
9. Василенко И.А. Геополитика современного мира. – 3-е изд. – М., 2013.
10. Васильев Л.С. Всеобщая история. В 6 т. – М., 2012-2013.
11. Васильсва-Чекаленко Л.Д. Україна в міжнародних відносинах (1944-1996). – К., 1998.
12. Віднянський С.В. Європейський вибір України та імперативи європейської інтеграції // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – К., 2003. – Вип.9. – С.18-31.
13. Віднянський С.В., Мартинов А.Ю. Україна в Організації Об'єднаних Націй: 60 років участі у розв'язанні найважливіших міжнародних проблем. – К., 2006.
14. Восток/Запад: Региональные подсистемы и региональные проблемы международных отношений / Под ред. А.Д. Воскресенского. – М., 2002.
15. Всемирная история / Под ред. Г.Б. Поляка, А.Н. Марковой. – 3-е изд., перераб. и доп. – М., 2013.
16. Всеобщая история дипломатии. – М., 2010.
17. Гаджиев К.С. Геополитика: Учебник. – М., 2013.
18. Глобалістика: Енциклопедія. – М., 2003.
19. Глобалізація і безпека розвитку: Монографія / О.Г. Білорус та ін. – К., 2001.
20. Глобалізація і сучасний міжнародний процес: Монографія / За заг. ред. Б.І.Гуменюка, С.О. Шергіна. – К., 2009.
21. Головування України в Раді Безпеки ООН / Редкол.: Зленко А.М. та ін. – К., 2001.
22. Головченко В., Кравчук О. Країнознавство: Азія, Африка, Латинська Америка, Австралія і Океанія: Навчальний посібник. – К., 2006.
23. Головченко В., Матвієнко В. Дипломатична історія України (від найдавніших часів до ХІХ століття): Навчальний посібник. – К., 2007.
24. Головченко В.І. Регіоналізм: Азія, Африка й Латинська Америка: Навчальний посібник. – К., 2012.

25. Голуб Н.В., Клімкін П.А. Україна та міжнародні організації: Інформаційно-довідкове видання. – К., 2003.
26. Гончар Б.М. Сучасні виклики міжнародній безпеці і ООН // Україна дипломатична. – К., 2005. – Вип. V. – С.118-635.
27. Горохов В.Н. История международных отношений. 1918-1939. Курс лекций. – М., 2004.
28. Грищенко К.І. Зовнішня політика України 2011-2012: здобутки та пріоритети // Зовнішні справи. – 2012. – № 2. – С. 3-6.
29. Грищенко К.І. Україна: від пострадянської до європейської держави // Зовнішні справи. – 2011. – № 3. – С. 6-9.
30. Губерський Л.В. Український погляд на історію дипломатії // Україна дипломатична. – К., 2005. – Вип. V. – С.29-32.
31. Гуменюк Б.І. Диплом для дипломата // Україна дипломатична. Науковий щорічник? 2008. – Вип. ІХ. – К., 2008. – С. 42-45.
32. Гуменюк Б.І. Дипломатична служба: правове регулювання. – К., 2007.
33. Гуменюк Б.І. Основи дипломатичної та консульської служби. – К., 1998.
34. Дейвіс Н. Європа: Історія / Пер. з англ. П.Тарашук, О.Коваленко. – К., 2001.
35. Дипломатия иностранных государств. Учебное пособие / Под ред. Т.В. Зоновой. – М., 2004.
36. Дорошко М.С. Геополітичні інтереси та зовнішня політика держав пострадянського простору: Навчальний посібник. – К., 2011.
37. Дорошко М.С., Шпакова Н.В. Геополітичне середовище та геополітична орієнтація країн СНД: Навчальний посібник. – К., 2011.
38. Европейская дипломатия и международные процессы эпохи Наполеоновских войн / Под ред. А.В. Торкунова. – М., 2013.
39. Енциклопедія історії України: В 10 т. / Редкол.: В.А. Смолій та ін. – К., 2003-2013. – Т. 1-9.
40. Жильцов С.С. Украина: 20 лет пути к независимости: Монография. – М., 2012.
41. Закон України «Про дипломатичну службу» (2001р.; у редакції 2011р.).
42. Закон України «Про доступ до публічної інформації» // Голос України. – 2011. – 09 лютого. – № 24.
43. Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики України» // Голос України. – 2010. – 20 липня. – № 132.
44. Зленко А.М. Зовнішньополітична стратегія і дипломатія України: Підручник. – К., 2008.
45. Зленко А.М. Політика і дипломатія. Україна в процесі динамічних геополітичних змін. – Київ-Харків, 2003.
46. Зовнішня політика України – 2008: стратегічні оцінки, прогнози та пріоритети / За ред. Г.М. Перепелиці. – К., 2009.
47. Зовнішня політика України – 2009: стратегічні оцінки, прогнози та пріоритети / За ред. Г.М. Перепелиці. – К., 2010.
48. Зовнішня політика України – 2010: стратегічні оцінки, прогнози та пріоритети / За ред. Г.М. Перепелиці. – К., 2011.
49. Зовнішня політика України – 2011: стратегічні оцінки, прогнози та пріоритети / За ред. Г.М. Перепелиці. – К., 2012.

50. Зовнішня політика України – 2012: стратегічні оцінки, прогнози та пріоритети / За ред. Г.М. Перепелиці. – К., 2013.
51. Зовнішня політика України в умовах глобалізації. Анотована історична хроніка міжнародних відносин (1991-2003) / Відп. ред. С.В.Віднянський. – К., 2004.
52. Зонова Т.В. Современная модель дипломатии: истоки становления и перспективы развития. – М., 2003.
53. Ивонин Ю.Е. Международные отношения в Западной и Центральной Европе XVI в. – Смоленск, 2001.
54. Имяреков С.М. Внешняя и внутренняя политика России в начале XXI века. – М., 2012.
55. История дипломатии: В 5 т. – М., 1959-1965.
56. История Европы: В 8 т. – М., 1991-2000. – Т.1-5.
57. История международных отношений. В 3 т. / Под. ред. А.В.Торкунова, А.В. Мальгина. – М., 2012.
58. История международных отношений: Учебное пособие / Колл. авт.; под ред. Г.В. Каменской, О.А. Колобова, Э.Г. Соловьёва. – М., 2007.
59. История Нового времени. 1600-1799 годы: Учебник / Под ред. А. Чудинова, П.Уварова, Д. Бовыкина. – М., 2012.
60. История Центрально-Восточной Европы / Н.Алексюн, Д.Бовуа и др. – М., 2009.
61. Іваницька О.П. Зовнішня політика країн Західної Європи та Північної Америки у постбіполярний період: Навчальний посібник. – К., 2012.
62. Івченко О.Г. Україна в системі міжнародних відносин: історична ретроспектива та сучасний стан. – К., 1997.
63. Історія Центрально-Східної Європи / За ред. Л. Зашкільняка. – Львів, 2001.
64. Кальвокоресси П. Мировая политика после 1945 года: В 2 кн. – 2-е изд. – М., 2003.
65. Камінський А. Основи міжнародних відносин. – Львів, 2001.
66. Кириченко В.П. Нова історія країн Азії, Африки та Латинської Америки. – К., 2002.
67. Кірсенко М.В. Чеські землі в міжнародних відносинах Центральної Європи 1918-1920 років – К., 1997.
68. Кожара Л.О. Виступ на Експертному форумі «Україна – 2013» // Зовнішні справи. – 2013. – № 02. – С. 5-7.
69. Козицький А.М. Новітня історія країн Азії та Африки (1918-1999рр.). Курс лекцій. – Львів, 2000.
70. Колесніченко-Братунь Н.Р. Світове українство та українська дипломатія: співробітництво на сучасному етапі // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – К., 2001. – Вип.5. – С.155-158.
71. Кононенко С.В. Форми політологічного розуміння міжнародних відносин: Монографія. – К., 2012.
72. Конституція України. – К., 1997.
73. Копійка В.В. Європейський Союз: Досвід розширення і Україна. – К., 2005.
74. Копійка В.В. Розширення Європейського Союзу та Україна: Монографія. – К., 2008.
75. Копійка В.В. Розширення Європейського Союзу. Теорія і практика інтеграційного процесу: Монографія. – К., 2002.

76. Коппель О.А., Пархомчук О.С. Міжнародні відносини ХХ століття. – К., 1999.
77. Коппель О.А., Пархомчук О.С. Міжнародні системи. Світова політика. – К., 2001.
78. Кочубей Ю.М. Зовнішня політика Туркменістану як один із чинників стабільності в Центральній Азії // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – К., 2003. – Вип. 9. – С. 8-17.
79. Кочубей Ю.М. Україна і проблеми Близького та Середнього Сходу // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – К., 2002. – Вип.7. – С. 206-209.
80. Кудряченко А.І. Геополітика: Підручник / А.І. Кудряченко, Ф.М. Рудич, В.О.Храмов. – К., 2004.
81. Кулагин В.М. Современная международная безопасность. – М., 2012.
82. Кулик О., Сардачук П. Елементи дипломатичного протоколу і дипломатичної практики в історії України. – Львів, 2000.
83. Кулінич М.А. Нейтралітет для України: статус, гасло й реалії // Україна дипломатична. – К., 2005. – Вип. VI. – С. 623-635.
84. Кулінич М.А., Руденко Г.М. Стислий український дипломатичний довідник. – К., 2006.
85. Кулінич М.А., Шергін С.О. Тихоокеанський регіоналізм у контексті асиметричної інтеграції // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – К., 2004. – Вип.10. – Ч. II. – С. 3-19.
86. Культурно-цивілізаційний простір Європи і Україна: особливості становлення та сучасні тенденції розвитку / За ред. А.І.Кудряченка. – К., 2010.
87. Лебедева М.М. Мировая политика в ХХІ веке: акторы, процессы, проблемы: Учебное пособие. – М., 2009.
88. Лебедева М.М. Мировая политика. Учебник. – 2-е изд. – М., 2013.
89. Лещенко Л.О. Зовнішня політика КНР і українсько-китайські відносини // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – К., 2003. – Вип.8. – С. 279-284.
90. Майдан І.Г. Основні етапи розвитку українсько-іранських відносин (1992-2002рр.) // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – К., 2003. – Вип. 8. – С. 285-289.
91. Майдан І.Г. Українсько-іранські відносини і ООН // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – К., 2000. – Вип. 3. – С. 73-82.
92. Манжола В.А. ООН в постбіполярному світі // Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірник наукових праць. – К., 2005. – Вип. 58. – Ч. II. – С. 67-70.
93. Медяков А.С. История международных отношений в Новое время. – М., 2007.
94. Международные отношения: теории, конфликты, движения, организации / М.М. Лебедева, П.А. Цыганков и др. – 3-е изд. – М., 2012.
95. Метаморфозы мировой политики: Монография / Под ред. М.М. Лебедевой. – М., 2012.
96. Міжнародні відносини (Історія. Теорія. Економіка) / За ред. М.З. Мальського, Ю.М. Мороза. – Львів, 2002.
97. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1945-70-ті роки): Підручник

- /В.А. Манжола, М.М.Білоусов, Л.Ф.Гайдуков та ін. – К., 1999.
98. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1980-2000 роки): Підручник / Л.Ф.Гайдуков, В.Г.Кремень, Л.В.Губерський, Б.І.Гуменюк та ін. – К., 2001.
99. Міжнародні організації: Навчальний посібник / За ред. Ю.Т. Козака, В.В. Ковалевської. – К., 2005.
100. Мокій А.І., Яхно Т.П., Бабець І.Г. Міжнародні організації. – К., 2011.
101. Наринский М.М. История международных отношений. 1945-1975. – М., 2004.
102. Нариси з історії дипломатії України / О.І.Галенко, Є.С.Камінський, М.В.Кірсенко та ін. / Під ред. В.А. Смолія. – К., 2001.
103. Нартов Н.А. Геополитика: Учебник. – 5-е изд. – М., 2013.
104. Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Вип.10: Зовнішня політика та дипломатія: погляд із ХХІ століття / За ред. М.А.Кулінича, Л.С.Тупчієнка, В.Г.Ціватого. – К., 2004. – Ч. I-II.
105. Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Вип.15: Світова та українська дипломатія: історичний досвід, сучасний стан, перспективи / За ред.Б.І.Гуменюка, В.Г.Ціватого. – К., 2009.
106. Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Вип.16: Зовнішня політика, світова дипломатія і світовий порядок: зміст, закономірності, механізми розвитку / За ред. В.Г.Ціватого. – К., 2010.
107. Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Вип.17: Зовнішня політика і дипломатія: погляд із ХХІ століття / За ред.Б.І.Гуменюка, В.Г.Ціватого. – К., 2011.
108. Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Вип.18: Реструктуризація глобального простору: історичні імперативи та виклики / За ред.Н.О. Татаренко, В.Г.Ціватого. – К., 2012.
109. Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Вип.19: Зовнішня політика і дипломатія: досвід, моделі, традиції / За ред. Н.О. Татаренко, В.Г.Ціватого. – К., 2012.
110. Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Вип.3: Сучасна дипломатія: світовий досвід, національна специфіка. ООН у світовій політиці/ За ред. Л.С. Тупчієнка, В.Г. Ціватого. – К., 1999.
111. Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Вип.4: Європа: поступ у ХХІ століття (історія, сучасний стан, перспективи) / За ред. Б. І. Гуменюка, Л. С. Тупчієнка, В. Г. Ціватого. – К., 2000.
112. Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Вип.5: Українська зовнішня політика та дипломатія: десять років незалежності / За ред. Б.І.Гуменюка, Л.С.Тупчієнка, В.Г.Ціватого. – К., 2001.
113. Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Вип.6: Світова дипломатія: історія та сучасність / За ред. Б.І.Гуменюка, Л.С.Тупчієнка, В.Г.Ціватого. – К., 2002.
114. Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Вип.7: Зовнішня політика та дипломатія: теорія, історія, практика / За ред.Б.І.Гуменюка, Л.С.Тупчієнка, В.Г.Ціватого. – К., 2002.
115. Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Вип.8: Зовнішня політика та дипломатія: витоки, традиції, новації / За ред.Б.І.Гуменюка, Л.С.Тупчієнка, В.Г.Ціватого. – К., 2003.

116. Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Вип.9: Зовнішня політика і дипломатія: історичні традиції, сучасні реалії, перспективи / За ред.Б.І.Гуменюка, Л.С.Тупчієнка, В.Г.Ціватого. – К., 2003.
117. Новая история стран Европы и Америки. XVI-XIX века: В 3 частях / Под ред. А.М. Родригеса, М.В. Пономарева. – М., 2010.
118. Новейшая история стран Азии и Африки: В 3 частях / Под ред. А.М. Родригеса. – М., 2010.
119. Овсій І.О. Зовнішня політика України (від давніх часів до 1944 року): Навч. посібник. – К., 2002.
120. Орлова Т.В. Всесвітня історія. Історія цивілізацій: Навч. посібник. – К., 2012.
121. Орлова Т.В. Історія нових незалежних держав. Навч. посібник. – К., 2010.
122. Орлова Т.В. Сучасна політична історія країн світу. – К., 2012.
123. Перепелиця Г.М. Україна та ГУАМ у новій архітектурі регіональної безпеки // Україна дипломатична. – К., 2005. – Вип. VI. – С.623-635.
124. Политические системы и политические культуры Востока / Под ред. А.Д. Воскресенского. – М., 2006.
125. Політична історія України. XX ст.: У 6 т. – К., 2002-2003.
126. Протопопов А.С., Козьменко В.М., Елманова Н.С. История международных отношений и внешней политики России: 1648-2005. – 3-е изд. – М., 2012.
127. Сардачук П.Д., Сагайдак О.П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи. – 2-е вид. – К., 2008.
128. Сардачук П.Д., Сагайдак О.П. Україна в двосторонніх міжнародних відносинах (кінець XX – початок XXI століть): Навчально-довідниковий посібник. – К., 2005.
129. Світові інтеграційні процеси в умовах трансформації міжнародних систем: Навчальний посібник / За ред. Л.Д. Чекаленко. – К., 2013.
130. Сергійчук В.І. Неусвідомлення України. Ставлення світу до української державності: погляд у 1917-1921 роки з аналізом сьогодення. – Львів, 2002.
131. Сидоров А.Ю., Клейменова Н.Е. История международных отношений. 1918-1939 гг.: Учебник. – М., 2006.
132. Системная история международных отношений в двух томах. События и документы. 1918-2003 / Под ред. А.Д. Богатурова. – М., 2009.
133. Скороход Ю.С. Україна і арабські країни: здобутки і проблеми співробітництва // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – К., 2003. – Вип.8. – С. 312-317.
134. Современная мировая политика: прикладной анализ: Учебное пособие / Под ред. А.Д. Богатурова. – 2-е изд. – М., 2010.
135. Современные глобальные проблемы мировой политики: Учебное пособие / Под ред М.М. Лебедевой. – М., 2009.
136. Современные международные отношения / Под ред. А.В.Торкунова. – М.,2013.
137. Современный Китай в системе международных отношений / Д.В. Буров. – 2-е изд. – М., 2013.
138. Стрельський Г.В. Українська дипломатія національно-державного відродження 1917-1920 рр. в особах /За ред.Л.С.Тупчієнка, В.Г.Ціватого. – К., 2000.

139. Татаренко Н.О. Дипломатія як спосіб життя // Зовнішні справи. – 2012. – № 06. – С. 54-57.
140. Татаринцев В.М. Двусторонние отношения России со странами СНГ: Монография. – М., 2011.
141. Тупчієнко Л.С. Наука і мистецтво дипломатії // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – К., 1999. – Вип. 2. – С. 19-25.
142. Указ Президента України «Питання забезпечення органами виконавчої влади доступу до публічної інформації» // Урядовий кур'єр. – 2011. – 12 травня. – № 84.
143. Україна в Європі: контекст міжнародних відносин/ За ред. А.І. Кудряченка. – К., 2011.
144. Україна в Європі: пошуки спільного майбутнього / За ред. А.І. Кудряченка. – К., 2009.
145. Україна в міжнародних відносинах. Енциклопедичний словник-довідник. – Випуск 1. – А-Г / Відп. ред. М.М. Варварцев. – К., 2009.
146. Україна в міжнародних організаціях: Навчальний посібник / За ред. Ю.І. Макара. – Чернівці, 2009.
147. Україна в постбіполярній системі міжнародних відносин: Підручник / В.А. Манжола та ін. – К., 2008.
148. Україна дипломатична. Науковий щорічник'2000. – Вип. I. – К., 2000.
149. Україна дипломатична. Науковий щорічник'2001. – Вип. II. – К., 2002.
150. Україна дипломатична. Науковий щорічник'2002. – Вип. III. – К., 2003.
151. Україна дипломатична. Науковий щорічник'2003. – Вип. IV. – К., 2004.
152. Україна дипломатична. Науковий щорічник'2004. – Вип. V. – К., 2005.
153. Україна дипломатична. Науковий щорічник'2005. – Вип. VI. – К., 2005.
154. Україна дипломатична. Науковий щорічник'2006. – Вип. VII. – К., 2006.
155. Україна дипломатична. Науковий щорічник'2007. – Вип. VIII. – К., 2007.
156. Україна дипломатична. Науковий щорічник'2008. – Вип. IX. – К., 2008.
157. Україна дипломатична. Науковий щорічник'2009. – Вип. X. – К., 2009.
158. Україна дипломатична. Науковий щорічник'2010. – Вип. XI. – К., 2010.
159. Україна дипломатична. Науковий щорічник'2011. – Вип. XII. – К., 2011.
160. Україна дипломатична. Науковий щорічник'2012. – Вип. XIII. – К., 2012.
161. Україна і сучасний Схід: стан і перспективи співробітництва. Матеріали науково-практичної конференції // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – К., 2003. – Вип. 8. – С. 244-321.
162. Україна: утвердження незалежної держави (1991-2001) / Під ред. В.М.Литвина. – К., 2001.
163. Українська дипломатична енциклопедія: У 2-х т. – К., 2004.
164. Фельтхэм Р.Дж. Настольная книга дипломата. – 4-е изд. – Минск, 2004.
165. Хоменко Г.Д. Конфлікти в міжнародних відносинах на початку ХХІ століття: зміна парадигм // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – К., 2003. – Вип. 9. – С. 40-50.
166. Цветков Г.М. Міжнародні відносини і зовнішня політика. 1917-1945 рр. – К., 1997.
167. Ціватий В.Г. Дипломатія і підготовка дипломата ХХІ століття: традиції, інновації, моделі // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – К., 2004. – Вип. 10. – Ч. I. – С. 19-36.

168. Ціватий В.Г. Європейська зовнішня політика доби раннього Нового і Нового часу: проблеми інституціоналізації (теоретико-методологічний аспект) // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – К., 2000. – Вип. 4. – С. 268-274.
169. Ціватий В.Г. Зовнішня культурна політика України (1991-2011рр.): форми, принципи, стратегії розвитку // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки: Збірник наукових праць / Інститут історії України НАН України. – Випуск. 20. – К., 2011. – С. 70-83.
170. Ціватий В.Г. Інституціональний вимір зовнішньої політики у контексті європейської та євроатлантичної інтеграції України (теоретико-методологічний аспект) // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки: Збірник наукових праць / Інститут історії України НАН України. – Випуск. 16. – К., 2007.
171. Ціватий В.Г. Нова модель підготовки дипломатів ХХІ століття (досвід Канади) // Зовнішні справи. – 2012. – № 03. – С. 46-49.
172. Ціватий В.Г. ООН у системі координат глобалізованого світу ХХІ століття: інституціональні традиції, цивілізаційний вимір, сучасні виклики // Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірник наукових праць. – К., 2005. – Вип.58. – Ч. II. – С. 158-166.
173. Чекаленко Л.Д. Витоки української дипломатії: Навчальний посібник. – К., 2010.
174. Чекаленко Л.Д. Зовнішня політика і безпека України. Людина – Суспільство – Держава – Міжнародні структури: Монографія. – К., 2004.
175. Чекаленко Л.Д. Зовнішня політика України: Підручник. – К., 2006.
176. Чекаленко Л.Д. Через безпеку для себе – до безпеки для всіх // Зовнішні справи. – 2011. – № 1.
177. Чекаленко Л.Д., Федуняк С.Г. Зовнішня політика України (від давніх часів до наших днів). – К., 2010.
178. Чухліб Т.В. Гетьмани і монархи. Українська держава в міжнародних відносинах 1648-1714 рр. – 2-е вид. – К., 2005.
179. Швед В.О. Близькосхідний регіон у сучасних стратегіях трансатлантичної спільноти: Монографія. – К: НІСД, 2006.
180. Шергін С.О. Азіатсько-Тихоокеанський регіон: історія і сучасність. – К., 1993.
181. Шергін С.О. Геополітична конфігурація регіональних суб'єктів АТР у контексті трансформації міжнародної системи // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – К., 2003. – Вип. 9. – С. 51-61.
182. Шергін С.О. Глобалізація і регіоналізація як чинники впливу на зовнішню політику та дипломатію // Україна дипломатична. Науковий щорічник? 2008. – Вип. ІХ. – К., 2008. – С. 328-340.
183. Шергін С.О. Парадокси і проблеми глобалізації // Зовнішні справи. – 2008. – № 5. – С. 42-45.
184. Шергін С.О. Політологія міжнародних відносин: Навчальний посібник. – К., 2013.
185. Шергін С.О. Русійні сили Азійсько-Тихоокеанського регіоналізму // Зовнішні справи. – 2009. – № 2. – С. 36-39.
186. Ширяев Б.А. Внешняя политика США. Принципы, механизмы, методы. – СПб., 2007.